

2009  
2010  
2011  
2012  
2013  
2014  
2015  
2016  
2017  
2018  
2019  
2020  
2021  
2022  
2023  
2024  
2025  
2026  
2027  
2028  
2029  
2030  
2031  
2032  
2033  
2034  
2035  
2036  
2037  
2038  
2039  
2040  
2041  
2042  
2043  
2044  
2045  
2046  
2047  
2048  
2049  
2050  
2051  
2052  
2053  
2054  
2055  
2056  
2057  
2058  
2059  
2060  
2061  
2062  
2063  
2064  
2065  
2066  
2067  
2068  
2069  
2070  
2071  
2072  
2073  
2074  
2075  
2076  
2077  
2078  
2079  
2080  
2081  
2082  
2083  
2084  
2085  
2086  
2087  
2088  
2089  
2090  
2091  
2092  
2093  
2094  
2095  
2096  
2097  
2098  
2099  
2100

2009. 26. X. '37

Vörå den 23 oktober 1937.

Gode Vän och Broder.

Åter har jag varit tvungen att handla på eget bevåg, utan att först invänta museets direktiv. Då jag för några veckor sedan gjorde en rundvandring via Lågpeltkangas, såg jag till min förvåning att den tidigare utstakade vägsträckan över nämnda mo-  
blivit lagd under arbete: stubbar hade sprängts bort med bomber och schackning och planering hade påbörjats. Ännu hade man dock inte rört de rader av stenar, som ledde tvärs över vägen och som vi i höstas togo i betraktande. Jag satte mig genast i förbindelse med den byggmästare, som leder arbetet och bad honom skona stensättningen, tills jag hunnit få den fotograferad. Två dagar senare cyklade jag med Hägglund till Lågpeltkangas, där en bild togs av stenraderna. Två dagar senare sände jag min son Ingmar med Karlais och Bergman till Lågpeltkangas-vägstycket för att undersöka ett litet röse nästan mitt på vägen och upptaget på min översiktskarta som n:o XXIX, men angivet som osäkert. Också detta hade byggmästaren lovat lämna orört, tills det blivit genomgrävt. Jag ansåg en undersökning nödig så mycket mer som Axel Braxenholm, som arbetar vid vägbygget, samma dag som Hägglund



10704:  
1-2.

fotograferade stenraderna, vid dikesgrävning ett litet stycke från röset hittat en liten kniv och en prydnadsnål av järn på 25 cm:s djup.

Emellertid visade det sig vid undersökningen att röset endast bestod av en på mosanden liggande stenhop, som troligen blivit ditkastad från åkern strax intill. Endast tre något större stenar bottnade något litet under jordytan (se kartan); det var huvudsakligen mellan dessa som de mindre stenarna blivit kastade. Dock har troligen på denna plats av fynden att döma (plus de av Braxenholm hittade föremålen) någon gång i tiden funnits ett eller ett par gravrösen, som blivit förstörda. Järnfragmentet anträffades strax under mosstället på jordvallen. Denna innehöll några små kolstycken och litet sot samt några träspånor, som föreföllo att vara tämligen färskt.

Området SO om de på kartan utsatta stenarna innehöll här och där litet sot och spår av kulturjord samt flere st. skörbrända stenar av högst en knytnäves storlek. Dessutom hittades här lerkärlekskärvor.

De små brända benbitarna lågo spridda över nästan hela det undersökta området, likaså lerkliningsstyckena.

7  
Av Erik Nyjåfs' son Erik Eriksson Nyjåfs har jag ytterligare fått några fynd från byggnadsgrunden på Heikmo kullen: en skadad prydnadsnål av brons, en pärla, en fingerring av brons, spetsen av ett spjutblad samt fragment av järnbeslag. Han har hittat dem under arbete på platsen för den blivande källaren. Emil Karlais måste



Naap. 26 X. '37.

tydiligen inte tillräckligt noga ha undersökt denna. Föremålen tillfalla museet utan lösen liksom Braxenholms fynd. Jag skickar sakerna liksom två st. fotografier i ett särskilt paket.

Så vill jag även berätta för Dig, att de 5 gravrösen på Lill-Latjinebacken norr om Stallmansberget, Bergby, Alfred Kjerps hemmansmark, skulle gått all världens väg, om jag inte gripit in. Du minns ju, att jag under Din vistelse här i höst nämnda om att man på nämnda plats öppnat en grustäkt för det nya vägbygget. Då vägen nu på flere ställen lagts under arbete, misstänkte jag att grustagningen skulle fortsättas. Jag skrev därför ett brev till byggmästaren, som är bosatt i Rekipeldo och ej har telefon, att han så fort som möjligt skulle sätta sig i förbindelse med mig, angående nämnda grustäkt. Detta gjorde han också och meddelade mig, att han inte haft kännedom om att gravrösen funnos invid grustaget. Han har nyligen efterträtt en annan byggmästare, och varken arbetarna eller jordägaren hade upplyst honom om förekomsten av gravarna, ej heller hade han själv besökt grustaget. Till arbetarna hade han givit order att de skulle fortsätta att hämta grus från denna plats, men nu lovade han mig dyrt och heligt, att rösena skulle bli skonade för förstöring.

Söndagen den 17 ds. besökte jag ånyo Lågpeltkangas. En jämn grusad väg leder nu över mon. Den nya kulturen har alltså nått också denna tidigare så fridfulla och vackra plats och den har därigenom förlorat mycket av sin stämning. Snart kommer den ena fullsatta bussen efter den andra att rusa förbi de förr så undandolda



och obemärkta gravarna.

Stenarna från de båda raderna äro bortforslade och de största söndersprängda. — Raden med de större stenarna, uppmätt före fotograferingen, befanns ha en längd av 8,7 m (inberäknat mellanrummet för den lilla körvägen, som ledde mitt genom raden). Den största stenen, som synes på fotografien till höger om nämnda körväg, var 1 m lång och 0,6 m hög. Raden med de små stenarna utgjorde till kanten av den nyanlagda vägen 6,25 m.

På min begäran har byggmästaren låtit göra en liten böjning på diket förbi det stora röset n:o XV, annars hade några kantstenar strukit med. På det ställe där Braxenholm gjorde sina två fynd kan man i dikeskanterna skönja en sotstrimma.

En räkning på Fmk. 145:- för grävningen på Lågpeltkangas och

fotografierna närslutes.

Jag skulle redan tidigare ha skickat in de små fynden från Heikmo och Lågpeltkangas, men jag har fått vänta på fotografierna från Hägglund.

Med en hjärtlig hälsning

*Din tillgivne vän*

*Jacob Tengstrand.*



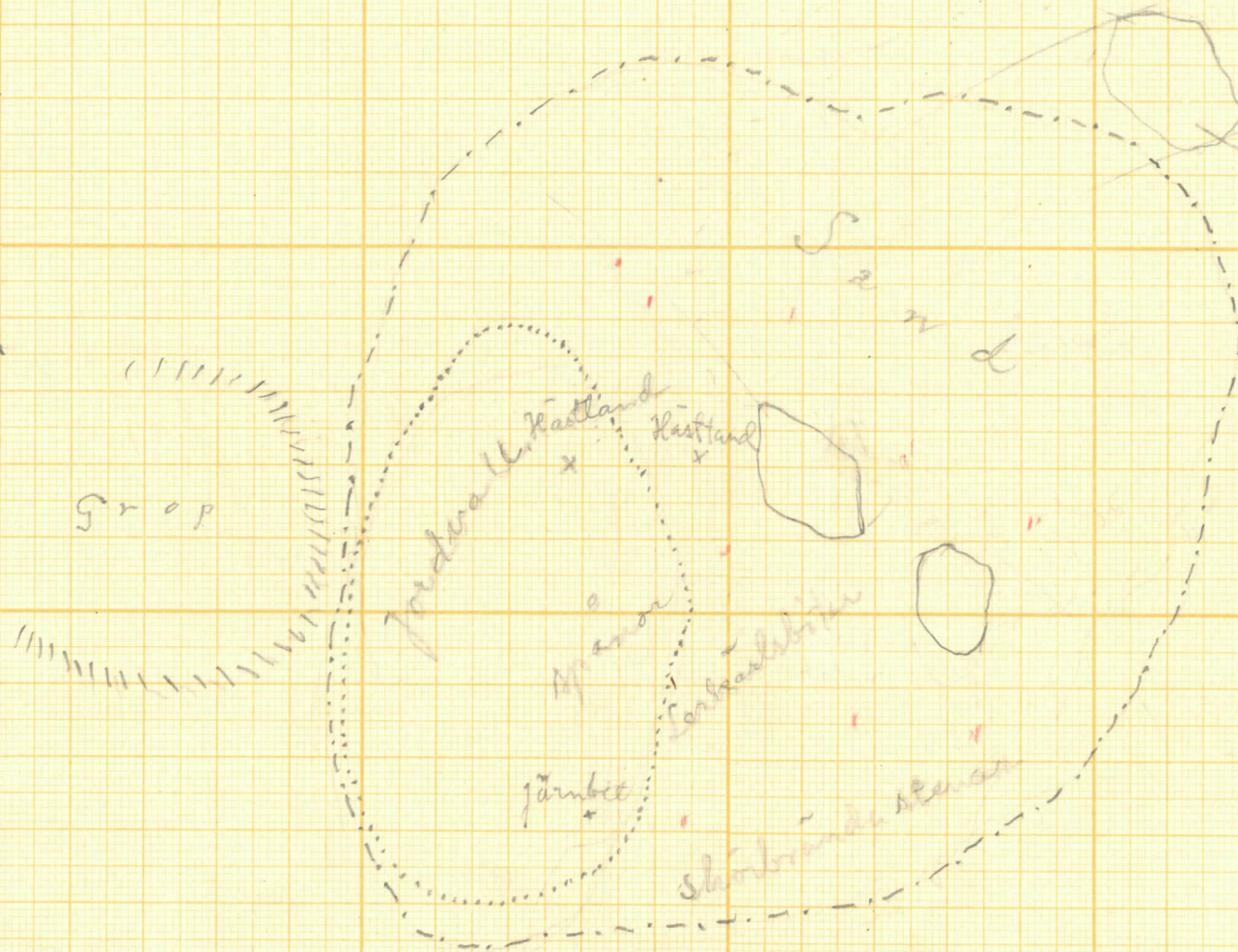
Vöro, Kaskela No XXIX på John Erik Ollus arvingars mark.  
Liggelkangas 7/10-37

Laap. 26. X. 37.

III

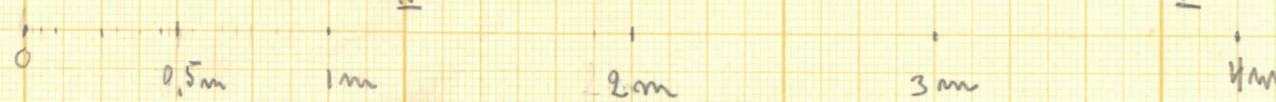


III



I

Skala:



----- Undersökt område  
..... Jordvall

40

35

30

25



Vörå, Koskeby, Låg-  
peltkangas.



Den stora och en del av den lilla  
sterraden på Låg-peltkangas från SO.

lev. 11055

Törå, Koskeby, Låg-  
peltkangas.



Lågpeltkangas. Röset N<sup>o</sup> XXIX.

lev. 11054.

Foto E. Hagglund 5/10-37.